

Iisalmen kaupunkistrategia 2030

Suomen ihmeellisin kaupunki

—

Kaupunginhallitus 29.11.2021

Kaupunginvaltuusto 13.12.2021

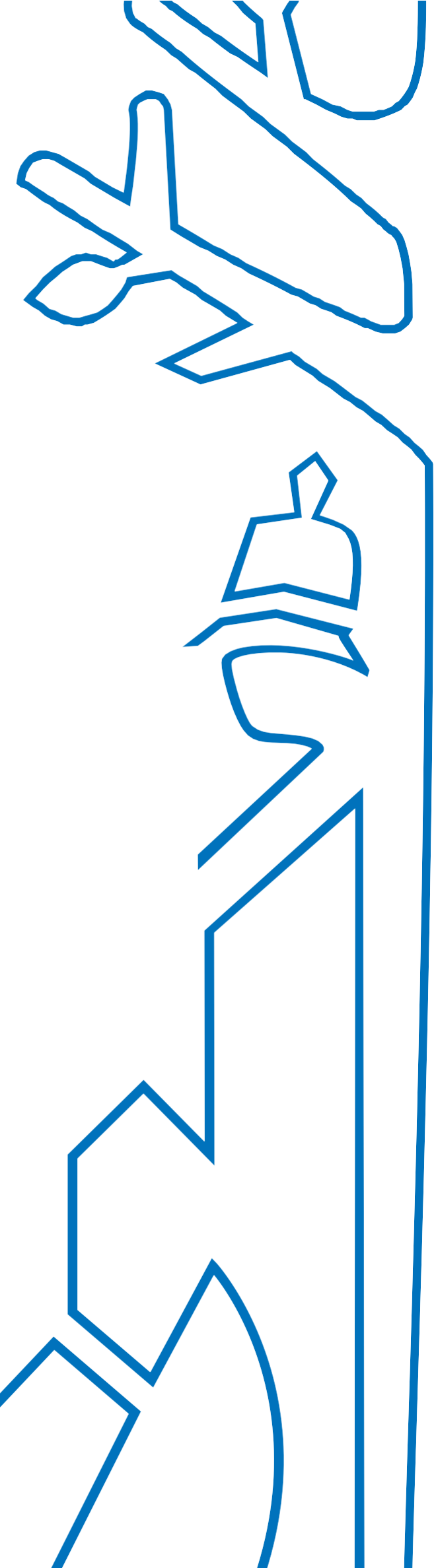
IISALMI

iisalmi.fi

Miksi strategia?

Kuntalaki 37§

- Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:
  - kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
  - palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
  - kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
  - omistajapolitiikka;
  - henkilöstöpolitiikka;
  - kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
  - elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.
- Kuntastrategian tulee perustua arvioon **kunnan nykytilanteesta** sekä **tulevista toimintaympäristön muutoksista** ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Mikä on strategia?

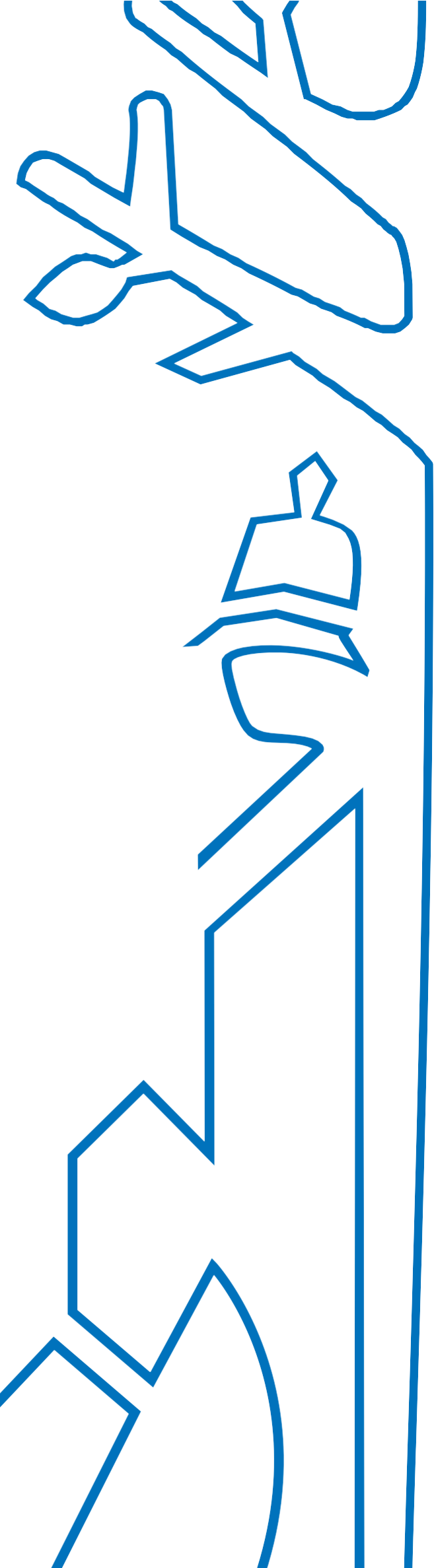
Kuntastrategian ja strategisen asian voi määritellä seuraavasti:

- Kuntastrategia on kuntakokonaisuuden pitkän tähtäyksen päätöksenteoa ja toimintaa ohjaava **tulevaisuuden suunta tai kantava idea**.
- Strateginen päätös tai toimenpide on sellainen, joka vie kuntaa kohti strategiassa määritelyä suuntaa tai ideaa.
- Kuntastrategiassa joudutaan yhteensovittamaan, arvottamaan ja priorisoimaan pitkällä tähtäyksellä erilaisia yhteiskuntapoliittisia kantoja ja linjauksia.
- **Lisäksi** kunta tarvitsee usein poikkihallinnollisia strategian toteuttamisohjelmia, jotka laaditaan linjassa kuntastrategian kanssa ja sen tavoitteita tukemaan ja toteuttamaan. (kuntaliitto.fi)

Muutoksia kuntien toimintaympäristössä 2020-luvulla

- Hyvinvointialueet 2023, TE-palvelut kunnille 2024
- **Väestörakenteen muutokset**
  - Ikääntyminen › eläköityminen ja sairastavuus
  - Syntyvyyden lasku › palvelutarpeen muutokset
  - Muuttoliike › mistä työntekijät, muualla maassa samanlainen kehitys
- Asumisen eri vaihtoehdot ja preferenssit
- Osaavan työvoiman saatavuus, työperäinen maahanmuutto
- Ilmastonmuutos ja siihen sopeutuminen, vihreä siirtymä
- Muut teknologiset murrokset mm. digitalisaatio, tekoäly, datatalous
- Palvelurakenteen muutokset koulutuksessa, terveydenhoidossa, elinkeinoelämässä...

Miten uusi strategia on laadittu

- Taustalla vuoden 2017 strategia, jota päivitettiin keväällä 2020
- Toimintaympäristön analyysia tehdään vuosittain, merkittävimmät viimeaikaiset tulokset:
  - MDI Seutukaupunkien ”pieni kaupungistuminen” ja Ylä-Savon elinvoimaselvitys
  - Sitran Osaamisen aika tilannekuvafooromit
  - Milttonin imagotutkimus Iisalmen kaupungille
  - Future Platforms -skenaariotyö seutukaupungeille
  - Strategiakysely keväällä 2021
  - Pohjois-Savon maakuntaohjelman 2022-25 valmistelu
- Uusi valtuusto aloitti 1.8.2021 => työn käynnistys
  - Strategiaseminaarit 27.9. ja 14.-15.10.2021, talousarvioseminaari 15.11.2021
  - Strategialuonnoksen kommentointi sidosryhmille verkkoavoriihessä 9.11. – 21.11
  - Ohjausryhmä on kokoontunut kuukausittain ja hyväksynyt strategian osaltaan käsittelyyn
  - Kaupunginhallitus 29.11., Kaupunginvaltuusto 13.12.

Suomen ihmeellisin kaupunki

TOIMINTA-AJATUS

Huolehdimme asukkaidemme hyvinvoinnista ja vahvistamme koko seudun kilpailukykyä ja vetovoimaa

STRATEGISET TEEMAT

Inspiroiva Iisalmi

Ihana Iisalmi

Ihmeiden Iisalmi

Kestävä
kuntatalous

Hyvinvoiva
henkilöstö

Digitalisaatio,
tiedonhallinta
ja tiedolla
johtaminen

VISIO 2030

Suomen houkuttelevin
seutukaupunki

Toimimme rohkeasti maalla ja maailmalla.
Luomme vastuullista tulevaisuuden elinympäristöä.
Iisalmessa kaikki saavat onnistua.

Iisalmen kaupungin arvot ja toimintaperiaatteet

Toimimme rohkeasti maalla ja maailmalla

Luomme vastuullista tulevaisuuden elinympäristöä

Iisalmessa kaikki saavat onnistua

Toimimme rohkeasti maalla ja maailmalla

- Haemme uusia toimintatapoja
- Teemme rohkeita avauksia ja tekoja
- Olemme ketterä edelläkävijä
- Reagoimme nopeasti
- Luomme uusia ratkaisuja
- Vaikutamme kansainvälisesti ja monipaikkaisesti

Luomme vastuullista tulevaisuuden elinympäristöä

- Huolehdimme toisistamme, luonnosta ja ympäristöstä
- Huomioimme vastuullisuuden päätöksenteossa
- Ajattelemme pitkän aikavälin vaikutuksia
- Turvaamme menestymisen edellytykset

Iisalmessa kaikki saavat onnistua

- Autamme asukkaita, yrityksiä ja työntekijöitä onnistumaan
- Annamme positiivista palautetta
- Opimme virheistä – nekin ovat sallittuja
- Tuemme ihmisten ja kulttuurien moninaisuutta, ketään ei jätetä yksin
- Teemme yhdessä ihmeitä

Toiminta-ajatus

Huolehdimme asukkaidemme hyvinvoinnista ja vahvistamme koko seudun kilpailukykyä ja vetovoimaa

VISIO 2030

SUOMEN HOUKUTTELEVIN SEUTUKAUPUNKI

Iisalmi on kansainvälisesti tunnettu, helposti saavutettava, rohkeasti kehittyvä ja vetovoimainen seutukaupunki, joka tarjoaa loistavat asumisen ja yrittämisen olosuhteet sekä toimivat seudulliset palvelut.

- Suomen Ihmeellisin kaupunki -

Suomen Ihmeellisin kaupunki

IISALMI

[iisalmi.fi](https://www.iisalmi.fi)

Suomen houkuttelevin seutukaupunki

VISION TOTEUTTAMISEKSI

- Muuttoliike on saatu kääntymään ja nettomuutto on vuositasolla positiivinen
- Olemme houkutteleva muuttokohde sekä palvelutarjontamme ja elinvoimamme kautta seudun selkeä veturi. Iisalmen imago on positiivisessa mielessä tunnettu ja houkutteleva myös kansainvälisille osaajille
- Huolehdimme, että yrittäjien näkökulma otetaan kaupungin kehittämisessä huomioon ja yrittämisen edellytykset ovat kunnossa

- Suomen Ihmeellisin kaupunki -

Strategiset teemat

Inspiroiva Iisalmi

– Hyvinvoinnin ja osaamisen aktiivinen kehittäjä

Ihana Iisalmi

– Toimivan ja turvallisen kaupunkiympäristön rakentaja

Ihmeiden Iisalmi

– Vetovoimainen ja monipuolinen seutukeskus

Inspiroiva Iisalmi

– strategiset tavoitteet

- Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa.
- Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti
- Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa
- Huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätaidoille ja kohderyhmille
- Meidät tunnetaan valtakunnallisesti veto-voimaisena ja monipuolisena koulutuskaupunkina, joka tarjoaa asukkailleen mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen vauvasta vaariin
- Kehitämme uusia yrityslähtöisiä koulutusmalleja ja toimimme aktiivisesti ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutusmahdollisuuksien lisäämiseksi alueella yhteistyössä oppilaitosten kanssa
- Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen

Ihana Iisalmi

– strategiset tavoitteet

- Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden
- Toimitilamme ovat terveellisiä käyttää ja edistämme vähähiilistä rakentamista
- Yhdyskuntarakenteemme on tiivis, ja toimiva palveluverkko on hyvin saavutettavissa, liikuntareitit ja puistot houkuttelevat ihmiset liikkumaan
- Tarjoamme laadukkaita asuin- ja työpaikkatonttialueet sekä kehittyvät kyläalueet uusille rakentajille
- Vaalimme kaupungin arvokasta historiaa ja kulttuuriympäristöämme
- Huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään
- Olemme toiminnassamme hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä

Ihmeiden Iisalmi

– strategiset tavoitteet

- Olemme vetovoimainen ja palveluiltaan monipuolinen Ylä-Savon seutukeskus, kehitämme kaupungin elinvoimaa määrätietoisesti uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi alueelle yhteistyössä muiden seudun kuntien kanssa
- Meillä arki on helppoa kaikenikäisille ja elinvoimainen keskusta houkuttelee asioimaan
- Toimimme yritysystävällisesti ja tarjoamme kilpailukykyiset yrittämisen olosuhteet, kehittämisspalvelut sekä laajan yhteistyöverkoston niin teollisille kuin palveluyrityksillekin
- Huolehdimme kaupungin hyvästä saavutettavuudesta ja vahvalla edunvalvonnalla vaikutamme eri sidosryhmiin seudun elinvoimaisuuden kehittämiseksi
- Panostamme osaavan työvoiman saatavuuteen yhteistyössä yritysten ja oppilaitosten kanssa kehittämällä koulutusta sekä työllisyydenhoidon ja työperäisen maahanmuuton palveluja
- Yhteisölliset tapahtumamme houkuttelevat kävijöitä laajalta alueelta ja teemme yhteistyötä kansainvälisen matkailun kehittämiseksi seudullisten ja maakunnallisten toimijoiden kanssa.

Teemojen läpileikkaavat tavoitteet

Kestävä kuntatalous

- Kaupungin tulot kattavat menot suunnitelmakaudella, veroprosentit ovat maakunnan keskiarvon alapuolella
- Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden
- Asukaskohtainen lainamäärä ja vastuut ovat alle kuntien keskiarvon
- Omistajapolitiikkamme on aktiivista, tarkoituksenmukaista ja tehokasta
- Hankintapolitiikkamme on yrittäjäystävällistä ja paikallisen tarjonnan huomioivaa

Hyvinvoiva henkilöstö

- Päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön osallistaminen kehittämiseen ovat erinomaisella tasolla
- Henkilöstö tietää, mitä heiltä odotetaan ja työtä tehdään innostuneesti
- Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti

Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen

- Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen
- Monipaikkaisuus on meille arkipäivää
- Kehitämme tiedolla johtamisen prosesseja organisaatiossa aktiivisesti

Strategiaa toteuttavat ohjelmat

- Ilmasto-ohjelma ja -suunnitelma
- Maapoliittinen ohjelma
- Sijoitussuunnitelma
- Toimitilastrategia
- Henkilöstöohjelma
- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma
- Konserniohje
- Hankintaohje

Toimenpideohjelmat ja seuranta

- Strategian myöhäisestä valmistumisesta johtuen vuoden 2022 talousarviossa uuden strategian linjaukset on huomioitu vain osittain
- Kevään ja kesän aikana tarkennetaan vuoden 2022 toimenpiteitä ja syksyllä käsittelyyn tulevassa vuoden 2023 talousarviossa uusi strategia on toiminnan lähtökohtana
- Toimenpiteiden etenemistä seurataan valittavien mittarien toteutumisen kautta osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä

Tavoitteet - Tekninen toimiala

Ihana Iisalmi

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden			